

Fortidsminneforeningens årsmelding 2004

Kulturminnepolitisk arbeid

Fortidsminneforeningen har også i 2004 hatt et aktivt år, hvor vi på beste måte har forsøkt å kjempe kulturminnesaken i norsk offentlighet.

Kulturminnepolitisk har året vært preget av at partiene har vært inne i sine programprosesser. Fortidsminneforeningen har kommet med innspill til samtlige partier som er representert på Stortinget. Dette er et viktig grunnlagsarbeid, som forhåpentligvis vil gjøre det lettere å kjempe kulturminnesaken i stortingsperioden 2005–2009.

I 2004 arbeidet Miljøverndepartementet med sin bebudede kulturminnemelding. Fortidsminneforeningen ga innspill til departementet til dette arbeidet i to omganger.

Forslaget til statsbudsjett for 2005 var gledelig, etter et heller dårlig 2004-budsjett. Regjeringen foreslo å øke de samlede bevilgningene til vern, sikring og forvaltning av kulturminner med nærmere 6 prosent, til over 250 millioner kroner. Fortidsminneforeningen arbeidet imidlertid for å gjøre budsjettet for 2005 enda bedre, og foreslo en rekke forbedringer overfor stortingspolitikerne. Budsjettforliket mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet ga en solid økning i bevilgningene til fartøyvern. Dermed kom kulturminnevernets bevilgninger opp på et historisk høyt nivå – ca. 265 millioner kroner. De tre partiene som sto utenfor budsjettforliket (Ap, SV og Sp) foreslo også påplusninger på kulturminnefeltet.

I januar 2004 ble spørsmålet om momsfristak for private eiere av fredede bygninger og anlegg behandlet på Stortinget. Fortidsminneforeningen argumenterte sterkt for at dette burde innføres (sammen med andre organisasjoner), men forslaget fikk dessverre ikke flertall.

Fortidsminneforeningen har i 2004 avgitt høringsuttalelse til NOU 2003:24 «Mer effektiv bygningslovgivning», og fremmet en rekke forslag til hvor-

dan plan- og bygningsloven kan forbedres i kulturminnesammenheng.

Et viktig politisk mål i 2004 har vært å få staten til å bevilge penger til utstillingen i besøkssenteret ved Borgund stavkirke, som Fortidsminneforeningen eier. Slik statlig støtte var nødvendig for å fullfinansiere utstillingen, og dessuten et vilkår for støtte fra Stiftelsen UNI. Både Kultur- og kirkedepartementet og Miljøverndepartementet ble søkt om støtte, men kun sistnevnte fant rom for å bevilge penger (470 000 kroner).

Det ble avholdt et møte mellom miljøvernministeren (Børge Brende) og Fortidsminneforeningen i januar 2004. Sommeren 2004 holdt den nye miljøvernministeren (Knut Arild Hareide) et nytt møte med kulturvernorganisasjonene, hvor Fortidsminneforeningen også deltok. Et nytt møte mellom foreningen og Hareide ble avholdt i august 2004.

Organisasjonen

I Fortidsminneforeningens hovedadministrasjon har det også i 2004 vært stor turbulens. Permisjoner, lange perioder med redusert bemanning og sykemeldinger har ført til ekstra belastninger på den gjenværende staben. Dataproblemer knyttet til regnskapsprogrammet og medlemsarkivet, gjorde den daglige driften i vårhalvåret unødige tidkrevende og komplisert. Foreningens situasjon er fortsatt preget av stram, men stabil og forutsigbar økonomi. Vi mener også å ha lagt de største og mest uventede problemene bak oss.

Året i tall

- Regnskapet for 2004 viser en omsetning på totalt kr 23 071 853
- Det statlige driftstilskuddet til foreningen var i 2004 på kr 2 630 000
- Medlemsinntekten var kr 2 603 674
- Regnskapet er gjort opp med et overskudd på kr 658 784
- Den positive egenkapitalen er på kr 608 460

Fortsatt drift

- Styret er glad for at foreningen igjen, etter mange år, per 31.12.04 har positiv egenkapital.
- Regnskapet for 2004 viser et overskudd, og styret forventer også et overskudd i 2005.
- Etter styrets oppfatning er forutsetningene for fortsatt drift til stede.
- Årsregnskap for 2004 er satt opp under denne forutsetning.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

- I henhold til gjeldende lover og forskrifter fører organisasjonen oversikt over totalt sykefravær blant selskapets ansatte.
- I år 2004 var det totale sykefraværet på 4 %.
- Det har ikke vært arbeidsulykker eller skader av noen art.
- Det er styrets oppfatning at arbeidsmiljøet og den generelle trivsel på arbeidsplassen har vært god.
- Foreningens virksomhet forurenser ikke det ytre miljø.
- Foreningen har som mål å være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn. Foreningen tar sikte på at det ikke forekommer forskjellsbehandling grunnet kjønn.

Styret/administrasjon

Hovedstyret:

Leder: Marianne Roald Ytterdal

Nestleder: Roy Åge Håpnes

Styremedlemmer: John Steen Holm, Ove Losnegård, Torill Nedberge Klevmark

Varamedlemmer: Mette Paavola, Karl Gerwin, Else M. Skau

Hovedstyret har hatt fem ordinære styremøter, tre telefonmøter og to AU-møter i 2004. Hovedstyrets hystetur ble avholdt på Øvre-Øi i september.

Administrasjonen:

Generalsekretær: *Bjarte Gullachsen* fra 15.04.04.
Gro Osland konstituert til 15.04.04.

Redaktør: *John Arne Balto* (100 % stilling), 70 % permisjon i perioden 15.02 til 30.06.04.
Åse Dammann (100 %) vikar fra 15.02. til 31.06.04.

Organisasjonssjef: *Gro Osland* (100% stilling)
Eiendomssjef: *Eli-Sofie Thorne* (100% stilling)
Kontormedarb.: *Linda Aaboen* (100% stilling) permisjon.

Rebekka Thorne vikar fra 15.01.04 til 30.06.04
Åse Dammann vikar fra 01.01. til 15.02 og fra 01.07.04

Regnskapskons.: *Lasse Clarholm* (100 % stilling) til 15.03.04.

Bjørge Fjeld A/S v/Anne Vollstad fra 20.03 til 31.10.04.
Rita Langdalen (70%) fra 01.11.04.

Red. og org. sekr.: *Eva Bekkely* (100% stilling)

Revisor: Revisjon 1 AS v/*Trond Syversen*

Fortidsminneforeningens hovedkontor er i Dronningens gate 11, 0152 Oslo.

Medlemmene/kontingent:

- Pr. 31.12.04 var foreningens medlemstall 7544 etter at 309 var slettet på grunn av utmelding/manglende betaling og 128 nye medlemmer var kommet til. Det store antall slettede medlemmer skyldes manglende ajourføring av medlemsarkivet over en periode.
- Medlemstallet viser en total reduksjon fra 2004 på 181medlemmer.
- Medlemskontingenten har vært: kr. 380 for A-medlemskap (årbok og Fortidsvern), kr. 280 for T-medlemskap (Fortidsvern), kr. 1900 for kollektivt medlemskap (1 årbok + 5 Fortidsvern), kr. 50 for student/ungdomsmedlemskap (inkl. Fortidsvern), kr. 50 for husstandsmedlemskap (ingen publikasjoner) og kr. 9500 for livsvarige medlemmer. Medlemskontingenten for A- og T-medlemskap ble økt med 30 kroner, og representantskapet bestemte at dette beløpet skulle gå uavkortet til foreningen sentralt, i tilknytning til samarbeidsprosjektet på publikasjonsfronten.

Drift

Hovedadministrasjonen har i tillegg til oppgavene innenfor de tre hovedområdene også flere støttefunksjoner for avdelingene, hvor medlemsdatabasen er den klart største.

Medlemsdatabasen

- Inn- og utmeldinger og endringer i medlemsdatabasen (ca 1 500 årlig)
- Utsending av medlemskontingent (ca 10 000)
- 3 purringer (ca 1 500)
- Adresseetiketter til avdelingene ved utsending av medlemsinfo, purringer og medlemsblader
- Medlemslister til avdelingene
- Utbetaling av medlemsandeler til avdelinger 2 til 3 ganger årlig
- Adresseetiketter til utsending av medlemsblader (4 ganger årlig) og årbok (1 gang årlig)

Salg og utsending av publikasjoner og annet materiell har stadig blitt mer omfattende og inntekten av denne virksomheten er stadig økende.

Avdelingene

- Fortidsminneforeningen har 21 avdelinger og fem lokallag, (Volda/Ørsta, Vesterålen, Rana og Nedre Romerike og Vernevøla i Valdres).
- Det har også i år vært stor aktivitet i de fleste avdelingene. Totaloversikt over aktiviteter og ved-

likeholdsarbeid finnes i avdelingenes årsmeldinger og i Fortidsminneforeningens årbok.

Fond

«Kjenn ditt land» – B.A. Grimelands fond

Fondets styre: Martin Blindheim, Jürgen Kiehl, Eli-Sofie Thorne. Fondets styre er oppnevnt for en toårsperiode. Fondets kapital pr. 31.12.04 er kr 205 948

Fischer/Lindsay-fondet

Fondets styre: Erla Bergendahl Hohler, Roy Åge Håpnes, Gro Osland. Fondets styre er oppnevnt for en toårsperiode. Fondets kapital pr. 31.12.04 er kr 72 109

Den Norske Hypotekforenings fond

Fondet disponeres av hovedstyret. Fondets kapital pr. 31.12.04 er kr 4 880

J.J. Næss legat

Legatet disponeres av hovedstyret. Fondets kapital pr. 31.12.04 er kr 115 802

Tjærebanken

Fortidsminneforeningen organiserer utvalg av milebrent tjære til bruk på fredede bygninger. Lagerbeholdning pr. 31.12.04 er 2 529 liter og kapital er kr 441 596

Hedersbevisninger m.m.

- Urnesmedaljen ble tildelt Morten W. Krogstad for mangeårig innsats for kulturvernet
- Foreningens hedersnål ble tildelt Kirsten Bugge for hennes arbeid med registerbindet

Foreningens aktiviteter

Representantskapsmøtet

- Foreningens Representantskapsmøte ble holdt i Stavern 4.–6. juni 2004 med 61 stemmeberettigede (herav 4 fullmakter) til stede.
- Tema for fagdagen var «Kulturminneforvaltning i et tusenårsprosjekt».
- I tillegg til representantskapsmøte og fagdag ble det arrangert ekskursjon i Larvik-distriktet søndag.

Ledermøte

- Ledermøtet ble arrangert i hovedadministrasjonens lokaler i Magistratgården 19. og 20. november. Alle foreningens avdelinger var representert.

Stabsmøte

- Stabsmøte for ansatte og tilsynshavere ble av-

holdt i Hovedadministrasjonens lokaler 25. mars, med ca 25 deltakere.

Arrangementer/medlemstiltak

- I samarbeid med Drammens og Oplands Turistforening ble det arrangert en fem dagers fottur med tema: Fra hav til hei i Rogaland. Turledere var Eli-Sofie og Søren W. Thorne.
- Kurs i vindusrestaurering på Sinjarheim i Aurlandsdalen. Instruktør i vindusrestaurering var Håkon Gøthesen.

Dus med Hus

- Dus med hus er en landsdekkende profilerings- og holdningsskapende vandretstilling som ble åpnet i 2002. I 2004 har flere avdelinger hatt ansvar for presentasjonen av materialet på forskjellige steder i landet. I tilknytning til utstillingen har noen avdelinger laget egne lokale opplegg for skoleelever.

Seminarer, møter, representasjon og reiser

- Europa Nostra Forum: «Cultural Heritage and Education – A European Perspective», Haag oktober 2004. Mediator: styreleder Marianne Roald Ytterdal
- Norges Kulturvernforbunds årsmøte i Fredrikstad 23.–25. april. Nestleder Roy Åge Håpnes, gen.sekr. Bjarte Gullachsen og org.sjef Gro Osland
- ENNHOs årsmøte i Slovakia 2.–6. oktober. «The Old Origin – the New Use: The Management of Historical Structures of Countryside in 21st Century within a Framework of International Co-operation». Ny bruk av kulturminner i ikke-sentrale strøk i Europa. Deltaker: nestleder Roy Åge Håpnes
- Audiens hos Hennes Majestet Dronning Sonja på Slottet 24. september. Styreleder Marianne Roald Ytterdal, nestleder Roy Åge Håpnes og org. sjef Gro Osland
- Konferanse om kulturminnevern i Vilnius 8. november. «Frivillige organisasjoners muligheter», foredrag ved hovedstyremedlem Karl Gervin
- NIKU-seminar om nye funn ved Urnes stavkirke 25. november. «Utfordringer og gleder ved å eie et verdenskulturminne», foredrag ved nestleder Roy Åge Håpnes

Eksternt samarbeid

- Den norske kulturminnedagen 2004: Årets tema var «Fra stabbur til fiskehjell» og dagen ble markert den 14. september. Mange av foreningens avdelinger tok del i markeringen.
- Fortidsminneforeningen har sagt opp sitt med-

lemskap i Miljøheimevernets råd.

- Norges Kulturvernforbund. Foreningen sentralt har hatt løpende kontakt med NK i saker av felles interesse. Styreleder er Johan S. Helberg, tidligere styreleder i Fortidsminneforeningen.
- Stiftinga Norsk Stavkyrkjemuseum. Ragnhild Mork representerer Fortidsminneforeningen i Stiftinga. Heidi Kathrin Osland er Sogn og Fjordane avdelingsrepresentant i styret.
- Riksantikvarens Universitets- og høyskolesatsning. Roy Åge Håpnes representerer foreningen i styringsgruppen
- Claus Helbergs Stiftelse. Eli-Sofie Thorne representerer Fortidsminneforeningen i stiftelsen
- Interessegruppen for stavkirkeiere. Ingen aktivitet i 2004.

Eiendomsforvaltning

Foreningens vedtatte eiendomsstrategi danner basis for den sentrale eiendomsforvaltningen. I 2004 har de store restaureringsoppgavene ved stavkirkene og Steinvikholm samt byggingen av besøkssenteret ved Borgund stavkirke tatt mye av administrasjonens arbeidskapasitet.

Representantskapsmøtet i Stavern vedtok et videre utredningsarbeid i forhold til fremtidig eiendomsdrift og forvaltning. Dette arbeidet har styret besluttet å igangsette etter at besøkssenteret ved Borgund stavkirke er satt i drift.

Markedsføring av eiendommene

- Til sesongstart 2004 ble det utarbeidet et informasjonsark for bruk på Hopperstad og Urnes stavkirker. Mari Kollandsrud har utarbeidet tekst og illustrasjoner. Teksten er oversatt til fransk og tysk.
- I tillegg til våre egne eiendommer Rasmusgården og Per Amundsagården på Røros, har vi formidlet utleie av Sinjarheim i Aurlandsdalen. Det har vært 46 utleieforhold med til sammen 108 utleiedøgn i Per Amundsagården og 15 utleieforhold med til sammen 36 utleiedøgn i Rasmusgården på Røros i løpet av 2004. Dette svarer ikke til forventningene og vil bli forsøkt rettet på.

Avhending av eiendom

Prinsipielle retningslinjer for avhending av eiendom ble vedtatt på representantskapsmøtet i Stavern.

Avhending av Jorlia

Våren 2004 aksepterte vi følgende bud for Jorlia:

Tunet med inntil 20 mål: sum kr. 240.000

Jorlisetra: sum kr. 700.000

Jordveien: sum kr. 230.000

Fradelingssaken ble satt i gang umiddelbart, men ble først behandlet i Rennebu kommune høsten 2004. Kommunen vedtok et areal rundt tunet på 11 mål. Kjøper av tunet klaget over vedtaket med begrunnelse i den driften han tenker seg på tunet. Dette er også i tråd med innstilling fra kulturminnemyndighetene i Sør-Trøndelag. Salget var dermed ikke formelt avsuttet ved årsskiftet. Den trønderske avdeling og hovedstyret er enige om at fordelingen av overskuddet ved salget av Jorlia skal deles likt.

Forvaltning, drift og vedlikehold

Vedlikeholdstiltakene har vært koordinert av eiendomssjefen, som også har hatt ansvar for oppfølging av søknader om midler og andre eiendomsrelaterte spørsmål i forhold til Riksantikvaren. Eiendomsmassens totale vedlikeholdsbehov er stort og vil kreve betydelige ressurser de nærmeste årene.

Forvaltning av stavkirkene

Den sentrale eiendomsadministrasjonen har en løpende og god dialog med de forvaltende avdelinger og Riksantikvaren når det gjelder stavkirkene. Eiendomssjefen har det koordinerende ansvaret når det gjelder Riksantikvarens stavkirkeprogram. Gro Osland er medlem av Riksantikvarens referansegruppe for stavkirkeprogrammet.

I 2004 foregikk det arbeid i regi av stavkirkeprogrammet ved følgende kirker:

- Nore stavkirke: I nordre ving er det utført reparasjoner/utskiftninger av sviller, tiler, skråavstivning og mellomstaver. Skadeutbedring av gulv og fundamenter. Restaureringsprosjektet nærmer seg fullføring. Prosjektleder Nils Friis.
- Uvdal stavkirke: Utskifting av spon på ytre takflater mot sør, og på hele takrytteren. Taket på porten er også skiftet. Mønerygge på søndre ving og våpenhuset ble skiftet. Alle takflater er tjæret to ganger. To vinduer på skipets sørvegg er restaurert. Prosjektleder Nils Friis.
- Rødven stavkirke: Takrytteren er løftet ned på bakken for å reparere bæresystem og staver, det er skiftet ny svill og hjørnestav i tårnkonstruksjonen. Arbeidet fortsetter. Prosjektleder Berge Hjørungnes.
- Støpulen ved Borgund stavkirke: Oppstart av utbedring av råteskader og stabilisering av konstruksjonene i støpulen. Skadene viste seg å være svært omfattende, og man vurderte forskjellige løsninger for bevaring av støpulen. Det er be-

sluttet at støpulen skal bevares på stedet og at man skal foreta nødvendige konstruksjonsmessige utskiftninger. Prosjektleder Heidi K. Osland.

Den 29.10.04 fattet hovudstyret vedtak om å overta forvaltningsansvaret for Borgund stavkirke frå 1.1.05 og inntil videre. Vedtaket ble fattet uten at avdelingen var varslet på forhånd eller invitert til møtet. Sogn og Fjordane avdeling har forvalta Borgund stavkyrkje i ti år.

FDV-rapportering

Høsten 2004 gjennomførte de forvaltende avdelinger vedlikeholdsbefering ved de fleste eiendommer. Eiendomssjefen har hatt ansvar for de sentralt forvaltede eiendommene. Rapportene danner grunnlag for søknad om vedlikeholdsmidler fra Riksantikvaren for 2005. FDV-rapportering og vedlikeholdsarbeid ved stavkirkene ble i 2004 koordinert med Riksantikvarens stavkirkeprogram.

Befaringer

Eiendomssjefen har i 2004 vært på befering til følgende eiendommer:

- Steinvikholm, Logtun, Hustad, Tautra, Munkeby, Kvernbakken i Trøndelag
- Torpo stavkirke i Buskerud
- Øvre Øi i Oppland
- Borgund, Kaupanger og Urnes stavkirker, Hestad kapell, Gaupne gamle kirke og Gamlebakeriet, Sogn og Fjordane.

Sikringstiltak

I Stordal gamle kirke og Prestestova er nytt varslingsanlegg satt i drift. Dette har vært mulig takket være økonomisk bidrag fra Stiftelsen UNI.

Beredskapsgrupper

Som et ledd i sikkerhetsrutinene er det dannet beredskapsgrupper ved alle stavkirkene. Disse består av tilsynshaverne og en til fire naboer som avløser. Det er av stor betydning for Foreningen at vi har et slikt operativt sikkerhetssystem i umiddelbar nærhet av stavkirkene.

Drift av sikringsanleggene

Ansvar for driften av sikringsanleggene ved stavkirkene ligger under hovedadministrasjonen. Samarbeidet med de forvaltende avdelinger er godt. Riksantikvaren ga tilskudd til beredskap og drift av de tekniske anleggene i 2004. Dette er helt nødvendig for at sikkerhetsnivået ved kirkene skal kunne opprettholdes.

I snitt ligger antall falske alarmer fortsatt for høyt i

forhold til spesifikasjoner for anleggene. Riksantikvarens skiftet servicefirma ved utgangen av 2003. I forhold til service og befaringer er erfaringene fra 2004 ikke helt tilfredsstillende. Dette er rapportert til Riksantikvaren. Våre tilsynshavere gjør en svært verdifull innsats både til sikringsanleggene og den generelle driften av stavkirkene.

Nye anlegg

- Installasjon av ny alarmsentral i Torpo stavkirke ble påbegynt høsten 2004.
- Det er satt i gang tiltak for utprøving og installasjon av varmedetekterende kamera i Rødven stavkirke.

Prosjekter

Besøksenteret ved Borgund stavkirke

Byggeprosjektet ble lagt ut på anbud ved årsskiftet 2003–04. Kleiven Sogn AS ble valgt som hovedentreprenør og arbeidet på byggeplassen startet i midten av mai. Grunnsteinsnedleggelsen fant sted 23. september. Ved utgangen av året var fremdriften i rute og kostnadene innenfor budsjettammen. Byggekomiteen består av Ove Losnegård (leder), Jan-Olav Fretland, Gro Osland (ansvarlig for utstilling) og Eli-Sofie Thorne (prosjektleder for bygg). Ing. Svein Simensen er engasjert som byggeleder.

Urnes stavkirke

Undersøkelser utført av Mycoteam viser at den sørvestre hjørnestaven har et svært høyt saltinnhold, og at fuktigheten i staven ikke er større enn i resten av kirken. Det er ingen ting som tyder på lekkasje fra taket. I samråd med Riksantikvaren er det besluttet at man skal følge tilstanden nøye og kontrollere med nye prøver i løpet av et par år. Beveggelsene i nordmuren skyldes stor fuktighet i bakken på kirkegården. Tiltak vil bli iverksatt våren 2005.

Steinvikholm

Restaureringsprosessen ved Steinvikholm fortsatte i 2004 med gjenoppbyggingen av nordmuren og gjenåpning av drenering fra kjellerrommene. Arbeidet skal videreføres i 2005. Restaureringskomiteen består av Karl Morten Steinvik (DTA), Gunnar Sandvik (DTA), Anders Beitnes (SINTEF), Geir Magnussen (NDR) og eiendomssjefen. Nils Chr. Hertzberg (PTL AS) er engasjert som byggeleder.

Øvre Øi

Hovudstyret hadde befering til Øvre Øi i september. Det er besluttet at det skal utføres en bruks- og kostnadsanalyse for eiendommen. Alt arbeid stilles

i bero til denne vurderingen foreligger.

Økonomi

Eiendommene våre krever årlig store ressurser til løpende vedlikehold og utbedring av større skader. Prosjektøkonomien har vært fulgt nøye gjennom året, og har økonomisk vært holdt innenfor de gitte rammer.

Publikasjoner, informasjon og media

Fortidsminneforeningen har i 2004 opprettholdt foreningens omfattende publikasjonsvirksomhet. Året har vært preget av publikasjonssamarbeidet med Museumsforbundet.

Åse Dammann har vært vikar for John Arne Balto i perioden 15. februar til 1. juli.

Annonsealget har Mediaringen AS ved Oddbjørn Sarilla stått for. Renaissance Media, PDC Tangen og Hagen Offset AS har vært benyttet som trykkerier.

Årboken 2004

Følgende redaksjon ble nedsatt ved årsskiftet til å arbeide med årbokens 2004-utgave.

Redaktører:	John Arne Balto, Oslo Åse Dammann, Oslo
Medlemmer:	Øystein Ekroll, Sør-Tr.lag Grete Swensen, Buskerud Birgitte Sauge, Oslo Marte Boro, Oslo
Konsulenter:	Jan Anderssen, Oslo Håkon Christie, Oslo Peter Anker, Hordaland Ulf Grønvold, Akershus

Årboken 2004, som forelå i begynnelsen av desember, hadde «Autentisitet» som særskilt tema. Det var imidlertid også rom for artikler med andre tema.

NIKU ytte også i 2004 et produksjonstilskudd til årboken på 70 000 kroner. Årbokutgivelsen koster Fortidsminneforeningen om lag 345 000 kroner årlig (trykk, utsendelse og personal).

Registerbind for årbøkene 1960–2000

Arbeidet med nytt registerbind for årbøkene 1960–2000 har fortsatt i 2004. Kirsten Bugge har i året

fullført sine registreringer, og det arbeidet som nå gjenstår, er publisering av stoffet på nett og i bokform.

Det har ikke skjedd endringer i sammensetningen av ad hoc-redaksjonen som bestyrer dette prosjektet. Sammensetningen er beskrevet i 2001-årsmeldingen.

Mementosamarbeidet

Fortidsminneforeningens og Museumsforbundets felles medlemsblad og nettsatsing har hatt navnet Memento.

Det har vært opprettet et felles utgiverstyre, som har bestått av fire personer, to fra hver organisasjon. For Fortidsminneforeningen har hovedstyreleder og generalsekretær vært oppnevnt som medlemmer, med nestleder og organisasjonssjef som vararepresentant.

Museumsforbundet hadde lederskapet og sekretariatsansvar i første halvår, Fortidsminneforeningen i andre.

Under den planlagte evalueringen høsten 2004 kom det fram at Museumsforbundet ønsket å legge sitt medlemsblad inn i en egen stiftelse, noe Fortidsminneforeningen ikke ønsket. Dermed ble samarbeidet avviklet ved nyttår 2004/2005.

Samarbeidsavtalen som ligger til grunn for prosjektet har fungert etter hensikten, og regnskapet gjøres opp med et overskudd som deles likt mellom avtalepartene.

Memento – medlemsblad

Medlemsbladets redaksjon har bestått av:

Redaktør:	John Arne Balto, Oslo Åse Dammann, Oslo
Redaktør:	Inger Anne Hovland, Oslo
Journalist:	Leif Anker, Oslo

Bladets redaksjonsråd har bestått av tre medlemmer fra hver av de to samarbeidsorganisasjonene. Fra Fortidsminneforeningen har disse deltatt:

Medlemmer:	Morten W. Krogstad, Oslo Else M. Skau, Telemark Geir Th. Risåsen, Oslo
------------	--

Fra Museumsforbundet har disse deltatt:

Medlemmer:	Kristina Bjureke, Oslo
------------	------------------------

Karin Hellandsjø, Oslo
Øivind Lunde, Sør-Trøndelag

Bladet kom ut i seks utgaver, og ble sendt til alle medlemmer i Fortidsminneforeningen og Museumsforbundet.

Morten W. Krogstad har vært bladets faste korrekturleser. Memento har vært medlem av Den norske fagpresses forening.

Om de enkelte utgavene kan følgende sies:

- Memento 1/04 var et «åpent nummer» med en rekke forskjellige artikler. Opplag: 11 000.
- Memento 2/04 var en temautgave om Norsk kulturminnefond. Opplag: 10 700.
- Memento 3/04 var en temautgave om kunnskapsgrunnlaget for kulturminnevern og museum. Opplag: 10 200.
- Memento 4/04 var en temautgave om Statens kulturhistoriske eiendommer. Her mottok vi støtte på 40 000 kroner fra prosjektet Statens kulturhistoriske eiendommer og Statsbygg. Opplag: 10 300.
- Memento 5/04 var et «åpent nummer» med en rekke forskjellige artikler. Opplag: 10 500.
- Memento 6/04 var et temanummer om jernbanens 150-årsjubileum. Opplag: 10 500.

Memento – internettnyheter

Fortidsminneforeningens nyhetsside på internett ble videreført som Memento nettnyheter i 2004. Dette er fortsatt en virksomhet som høster mye anerkjennelse i kulturminnevernet. Ordningen med nyhetsvarsel for spesielt interesserte er videreført, og ved utgangen av 2004 var det ca. 1200 personer som abonnerte på nyhetsmail.

Internettvirksomheten har hatt en egen redaksjon, som primært arbeider med å levere stoff til nyhetstjenesten. Sammensetningen av redaksjonen var ved utgangen av 2004:

Redaktør: John Arne Balto, Oslo
Inger Anne Hovland, Oslo

Medlemmer Roy Åge Håpnes, Sør-Trøndelag
Mette Paavola, Rogaland
Bodil Ruud, Tromsø
Anita K. Waatvik, Møre og R.
Elisabeth Amundsen, Busker.

Nyhetssiden har vært lagt ut på Fortidsminneforeningens nettsted.

Fortidsminneforeningens nettsted

Foreningen har hatt økende besøkstall på www.fortidsminneforeningen.no, noe som i hovedsak skyldes nyhetssiden – også i 2004. Besøksrekord for året var i januar, med 41 902 besøk (hits) i løpet av måneden. Høyeste gjennomsnittlige besøk per dag var også i januar, da tallet lå på 1351. Høyeste antall ulike brukere var i desember, da vi hadde 5846 ulike brukere inne.

Det er ikke gjort nevneverdige forbedringer på nettstedet siden det ble lansert. Det var en gryende erkjennelse i 2004 av at det snart er behov for en «restaurering».

Gode råd-serien

Gode råd-serien er foreningens viktigste og mest populære tilbud til folk som er interessert i å arbeide praktisk med kulturminnevern.

Salget av heftene i serien har gått bra i 2004, selv om vi også ser tegn til at vårt kjernemarked begynner å bli mettet.

Det har blitt trykt opp nytt opplag av *Gode råd om hus og stil* og *Gode råd om vinduer* i 2004.

Arbeidet med *Gode råd om gamle hager* har fortsatt i 2004, og vil bli publisert i januar 2005.

Informasjonsmaterieill/foreningsmaterieill

Redaksjonen har ikke vært i arbeid i 2004.

Politikk, media og informasjon

Fortidsminneforeningen har i 2004 vært uten generalsekretær i lange perioder, dels på grunn av vakanse i stillingen, dels på grunn av sykemelding. Dette har ført til at foreningen har tapt litt av den høye medieprofil som vi har opparbeidet tidligere år.

For å kompensere for manglende generalsekretær, har det imidlertid vært satset på trekke inn tillitsvalgte i mediaarbeidet. Dette har vært vellykket, men kan selvfølgelig ikke erstatte en generalsekretærs daglige innsats.

Konklusjon

Hovedstyret takker alle tilsatte, avdelinger og samarbeidspartnere for godt samarbeid og stor arbeidsinnsats i året som har gått. Hovedstyret er svært glad for at foreningen etter flere år med negative tall igjen har en egenkapital på akseptabelt nivå.

Vi har vært vitne til av ekstraordinær innsats omkring storsatsningen på Borgund. Med svært lite penger og med redusert stab, har vi klart å holde jevn fart i byggeprosjektet, utstillingsprosjektet, kaféprosjektet, butikkprosjektet, markedsføringsprosjektet. Det er en formidabel jobb som er gjort, VI håper alle vil forsøke å legge turen om Borgund

og besøkssenteret vårt så snart de bare kan.

Årsmeldingen 2004 forteller også at selv om noen oppgaver har måttet «flytte over til venteliste», så har en også hamlet opp med store mengder oppgaver knyttet til den ordinære driften av foreningen.

Marianne Roald Ytterdal
leder /sign/

Roy Åge Håpnes
nestleder /sign/

Ove Losnegård
styremedlem /sign/

John Steen Holm
styremedlem/sign/

Torill Nedberge Klevmark
styremedlem /sign/

Mette Paavola
varamedlem /sign/

Karl Gervin
varamedlem /sign/

Else M. Skau
varamedlem /sign/